

**Ang. forslag til endringer i arbeidsmiljøforskriftene ang. Dykking
(«Dykkeforskriften», 2.8 Kapittel 26)**

Hørings svar fra Norwegian Scientific Divers (NSD)

Dato: 14.09.2017

Vitenskapelig dykking er dykking i regi av forsknings- og forvaltningsinstitusjoner hvor hensikten med dykkingen er vitenskapelig arbeid innenfor overvåking, bevaring og forvaltning av naturmiljø og/ eller kulturminner samt opplæring i slik dykking.

Norwegian Scientific Divers (NSD) har som primær målsetting å arbeide for at vitenskapelig dykking skal være et tilgjengelig verktøy for studenter og ansatte ved institusjoner som utfører vitenskapelig arbeid under vann. I tillegg skal organisasjonen være et forum for utveksling av informasjon, erfaringer og synspunkter innen vitenskapelig dykking.

Vitenskapelig dykking har vært utført ved vitenskapelige institusjoner i Norge over lang tid. Dykkingen har vært regulert av HMS-regelverket til respektive institusjoner, noe som har medført at dykkingen har blitt gjennomført på en sikker måte

Norge har store marine ressurser og vår «blå åker» og marine verdier langs kysten er nasjonale satsingsområder. I tillegg finnes er det store arkeologiske verdier under vann som kartlegges som en del av ansvarsområdet til museer og Riksantikvaren. Vitenskapelig dykking er en viktig metode for å kunne dokumentere biodiversitet, klimarelaterte endringer, forurensninger og arkeologiske funn. Overvåking av endringer i det marine miljø er en viktig del av dette arbeidet, men også innsamling av dyr, planter, og gjenstander som registreres av vitenskapelig kvalifisert personell, som også publiserer resultatene i ulike vitenskapelige og populære tidsskrifter.

For at vitenskapelig dykking skal bestå som arbeidsmetode er det viktig at den gjøres på en sikker, men også enkel måte med hensyn på bemanning, teknisk utstyr og kostnader. Vi mener at det eksisterende regelverket fungerer godt for vår virksomhet, og at dette kunne blitt opprettholdt dersom vitenskapelig dykking og -sertifisering hadde blitt spesifisert og skilt ut fra annen arbeidsdykking, eventuelt med en egen standard.

Vitenskapelig dykking skiller seg fra sportsdykking og arbeidsdykking på flere områder. Som vitenskapelig ansatte utfører vi et arbeid under vann, men dette er vesentlig forskjellig fra dykking i forbindelse med konstruksjon- og anleggsvirksomhet, dykking i og ved fiskeoppdrettsanlegg eller annen type

arbeidsdykking. NSD har tidligere beskrevet dette og foreslått en egen Standard for vitenskapelig dykking (levert Arbeidstilsynet 06.03.17).

Dykkingen vi utfører må være fleksibel med hensyn på arbeidsoppgavene under vann. Selvforsynt apparatdykking (SCUBA) har vært, og er, en sikker metode for gjennomføring av vitenskapelig dykking. Den er fleksibel og muliggjør registreringer og innsamlinger under vann langs norskekysten fra holmer, skjær og små båter. Det internasjonale forskermiljøet benytter nesten utelukkende SCUBA i vitenskapelig dykking. Overflatebasert luftforsyning vil ikke øke sikkerheten, som allerede er god, men derimot innebære mindre fleksibilitet og høyere teknisk nivå. Det er også uvisst hvordan slikt utstyr vil fungere under meget kalde forhold (dykking om vinteren, eller under is).

Bemanningen som kreves ved gjennomføring av dykkeoperasjoner må stå i forhold til det arbeidet som skal utføres under vann. Dykkelag på 3 personer bør være tilstrekkelig bemanning, og kan utvides hvis arbeidets art krever økt bemanning. Regelverket for dykking innenfor vår virksomhet bør være basert på sikker jobbanalyse (SJA) der bemanning og valg av utstyr tilpasses aktiviteten slik at sikkerheten ivaretas på en hensiktsmessig måte for den enkelte oppgave.

NSD anbefaler at utdanningsløpet som fører frem til sertifisering til vitenskapelig dykking må legges opp slik at den sikrer videre rekruttering. En viktig inngang for vitenskapelig dykking er fra interesserte sportsdykkere som tar vitenskapelig utdanning på universiteter, og ønsker å benytte dykking til å gjøre undersøkelser under vann. Det må derfor være mulig med en inngang til sertifisering for vitenskapelig dykking fra sportsdykke utdanning (e.g. CMAS**/Padi-divemaster), med eventuelle påbygningskurs. Dette vil også samsvare med europeisk nivå for vitenskapelig dykking. Siden Norge må forholde seg til EU-regler om mobilitet av arbeidskraft, inkludert vitenskapelig ansatte som benytter dykking som metode, bør det norske utdanningsløpet tilfredsstillende sertifiseringskravene til European Scientific Diver/ Advanced European Scientific Diver (ESD/AESD). Alternativt kan sertifikat A fungere som dette hvis det begrenses til vitenskapelig dykking. Utenlandske dykkere som deltar i prosjekter i Norge, må imidlertid få adgang basert på ekvivalente europeiske sertifikater for SCUBA-dykking. Dette vil da også føre til at Norge beholder sin foreløpige status som fullverdig medlem av European Scientific Diving Panel (ESDP), hvor NSD deltar på årlige møter.

Dette høringsvaret er basert på konsensus i NSD med refereranse til innspill som allerede har blitt levert Arbeidstilsynet (06.03.17) angående forslag til standard for- og utdanningsløp for vitenskapelig dykking. Vi er inneforstått med at ulike institusjoner har forskjellige tilnærminger til gjennomføring av vitenskapelig dykking. Denne variasjonen blir ivarettatt ved at respektive institusjoner sender egne høringsvar.

Med vennlig hilsen

Haakon Hop (Norsk Polarinstitutt), Leder av Norwegian Scientific Divers,
på vegne av Styret i NSD ved: Frode Gerhardsen (UiT), Mats Walday (NIVA), Even Moland (HI), Pål Nymoene (NMM), Ivar Nesse-Aarrestad (RA), Sebastian Bosgraaf (HI)